

Autoriteit Consument en Markt
Directie Energie
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG
regulering.energie@acm.nl

22 maart 2023

Onderwerp: Reactie op onderzoeksrapport “Onderzoek Volumecorrectieregeling” van Royal HaskoningDHV (met referentie BI8707-IB-RP-221206-1626)

Geachte lezer,

Dank u voor de gelegenheid commentaar te geven op het “Consultatie onderzoek naar de volumecorrectieregeling”, zoals gepubliceerd op uw website.

Het rapport van RH-DHV is een duidelijk rapport, met een relevante vraagstelling in de context van de energietransitie en de benodigde verandering in energieconsumptiegedrag. Aan alle kanten is merkbaar dat huidige regelgevende kaders onvoldoende ruimte bieden of belemmerend werken voor een kosteneffectieve inpassing van hernieuwbare elektriciteitsopwekking en stimulering van vraagsturing om de, zoals de ook in paragraaf 4.3 genoemde, benodigde flexibiliteit op de elektriciteitsmarkten te bereiken.

Niet alleen aanpassing van de kaders is hier in relevant, maar de snelheid van aanpassing zodat hernieuwbare elektriciteitsopwekking en elektrificatie niet geremd worden. De vraagstelling in het rapport van RH-DHV is hiermee nogal eng gedefinieerd, door slechts te kijken of de bestaande VolumeCorrectieRegeling (VCR) nog een reële afspiegeling van het kostenveroorzakingsprincipe is, en niet te bezien of en hoe een aangepaste VCR flexibiliteit van (groot)verbruikers kan ontsluiten en toegevoegde waarde voor de stabiliteit van het elektriciteitsnet kan creëren.

Reeds nu zien we dat elektro-intensieve bedrijven geconfronteerd worden met sterk toenemende netkosten voor elektrolyzers, die een steeds groter en inmiddels substantieel aandeel van de kostprijs van groene waterstof vormen. Tegelijkertijd staan we aan de vooravond van benodigde investeringsbesluiten om de kabinetsvoornemens van 8 GW elektrolyse in 2032 en RePowerEU doelstellingen van 10 miljoen ton groene waterstofproductie in 2030 te halen.

Investeringsbesluiten die waarschijnlijk worden uitgesteld en in het ergste geval worden afgesteld door stijging van netkosten die in de basis niet worden veroorzaakt door flexibel bedreven groene waterstofproductie. Snelheid is hier essentieel en wij zien het als een kans om niet alleen te bekijken of bestaande wetgeving achterhaald is, maar ook om te onderzoeken of bestaande wetgeving kan worden aangepast om tijd te winnen die anders wordt verloren in het ontwikkelen van vervangende wetgeving.

De huidige VCR is ontworpen in 2012/2013, een periode waarin de energietransitie nog moest beginnen en er een duidelijke prikkel was om zo stabiel mogelijk af te nemen, met extra focus op verbruik tijdens daluren (destijds gedefinieerd als de nachturen, van 23:00 – 07:00 uur). Ter illustratie van de markt toentertijd: in die periode zijn nog 3 vergunningen afgegeven voor nieuwbouw kolencentrales en het opgesteld zonnevermogen was 340 MW [CBS]. Dit perspectief wordt overigens ook in het rapport (hoofdstuk 4.3) keurig aangegeven.

Wij kunnen ons dus vinden in de conclusie dat de bestaande VCR (“prikkel voor vlakke afname”) niet meer actueel is. Echter wederom de vraag, waarom slechts afschaffen, terwijl het logischer is om de VCR te modificeren, zodat deze weer aansluit bij de energietransitie.

De huidige netinvesteringen worden namelijk primair gedreven door de energietransitie. De grootste bottleneck voor verdere vergroening is momenteel zelfs de netuitbouw. Vandaar dat de ACM in het nieuwsbericht op haar website over de consultatie terecht wijst op de toenemende behoefte aan flexibiliteit als gevolg van de energietransitie en actuele netcongestie. De opzet van de VCR – met een focus op afname gelijktijdig met hernieuwbare elektriciteitsproductie – kan een prikkel geven om afname, opwek en netcapaciteit op elkaar te stemmen; hoe beter die afstemming, hoe minder kosten de netbeheerders moeten maken en hoe meer (en sneller!) nieuwe partijen kunnen worden aangesloten. Met deze aanpak zou Nederland niet alleen staan aangezien kosten-reflectieve kortingen op netwerktarieven ook gangbaar zijn in andere landen.

Een voorbeeld is het zogeheten HLZF systeem in Duitsland; dit systeem gebruikt een dynamische ‘daluren definitie’ waardoor het (veel) beter aansluit bij de energietransitie.

Bovenstaande elementen worden kort aangestipt in hoofdstuk 4.3 van het rapport. Het opnemen van een (gemodificeerde) VCR in een nieuwe tariefstructuur (gekoppeld aan onderwerpen als “non-firm ATO” of het eerder genoemde Duitse systeem) is inderdaad praktisch en kostentechnisch efficiënt. Echter, het lijkt ons onwaarschijnlijk dat een nieuwe tariefstructuur geïmplementeerd wordt per 1-1-2024 (zijnde de geplande afschafdatum van VCR), wat de eerder genoemde investeringsbesluiten in gevaar brengt. Ook hiertoe zou niet een afschaffing maar een aanpassing van de VCR per 1-1-2024 uitkomst kunnen bieden.

Voor een aanpassing van de VCR is het (dynamisch) aanpassen van de definitie van de daluren de meest makkelijke vorm. Hiertoe doen wij hieronder een suggestie voor uitwerking. Door deze aanpassing te bewerkstelligen per 1-1-2024, kunnen we sneller de één van de belangrijkste drijfveren achter netinvesteringen mitigeren en onzekerheid omtrent de aantrekkelijkheid van flexibele elektriciteitsafname wegnemen.

Wij stellen daarom voor de consultatieopdracht uit te breiden met onderzoek naar modificatie van de VCR. Dit wordt overigens ook in het rapport al aangegeven, zie de laatste regels van hoofdstuk 1.1. (“ .. hecht de ACM aan onderbouwing voordat zij een kortingsregeling ter vervanging van de VCR kan opnemen in de Tarievenscode elektriciteit..”).

Concreet stellen wij voor om de mogelijkheden om de VCR dynamischer te maken nader te onderzoeken. Deze brief bevat reeds een aantal concrete suggesties. Wij verwachten dat met een vernieuwde VCR het net efficiënter wordt benut, dat de resulterende kostenbesparing voor de deelnemende industrie relevant is en dat netbeheerders sneller nieuwe partijen kunnen aansluiten.

Dynamische VCR op basis van dagelijkse piek-tijdvensters

Door de toenemende groei van wind- & zon opwek verwachten wij dat de netbeheerders het meeste baat hebben bij dynamische tijdvensters; tijdens zo’n dagelijks af te roepen tijdvenster wordt de afname dus minder. Dit gaat leiden tot minder congestie en extra aansluitcapaciteit, met name voor klanten met een relatief lage bedrijfstijd (kantoor, winkels, woonwijken), flexibele afnemers (“fleet smart charging”, H2 productie) en piek-opwekkers (zon). De tijdvensters worden in dit systeem dus dagelijks bepaald, voor de volgende dag. Per (deel)net kan een ander tijdvenster worden aangegeven.

Concreet: iedere dag om 10h00 wordt (per netbeheerder) gepubliceerd wat de piek-tijdvensters voor morgen zijn. Bijvoorbeeld op 3 december om 10h00 kan worden aangegeven dat op 4 december tussen 16h00 en 20h00 er een piek-tijdvenster is.

De nettarieven worden bepaald op basis van de maximale afname tijdens het piek-tijd venster. Eventuele acties op verzoek van de netbeheerder (congestie management, FFR, etc.) worden gecorrigeerd. Uiteraard kan, analoog aan de huidige VCR nog gewerkt worden met een maximale korting.

Merk op dat bovenstaande systematiek ook opgenomen kan worden in een zogeheten non-firm ATO constructie. In een dergelijke constructie kan het piek-tijdvenster zelfs per aansluiting worden bepaald. Wij verwachten dat dit een nog verdere besparing/versnelling van nieuwe aansluitingen op gaat leveren.

Met vriendelijke groet,

